

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

خود حمایتی در بیماران سالمند و ارائه راهبردهای عملی برای ارتقاء ایمنی بیمار

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی (PhD) در رشته پرستاری

نگارنده:

ناصر نوین مهر

استاد راهنما:

خانم دکتر مرضیه حسن پور

اساتید مشاور:

دکتر مهوش صلصالی

دکتر ندا مهر داد

دکتر مصطفی قربانی

سال ۱۳۹۸

چکیده فارسی

عنوان: خود حمایتی در بیماران سالمند و ارائه راهبردهای عملی برای ارتقاء ایمنی بیمار

مقدمه و هدف: با توجه به چالش های حفظ و ارتقاء سلامت سالمندان و اهمیت خودحمایتی بیمار سالمند در کاهش مخاطرات ایمنی و ضرورت مهارت او در کسب و به کارگیری اطلاعات برای حفظ ایمنی خود، این تحقیق به منظور سنجش و تبیین خودحمایتی بیماران سالمند و ارائه راهبردهای عملی برای ارتقاء ایمنی بیمار و ترجمه و روانسنجی ابزار سنجش خودحمایتی سالمندان بیمار به انجام رسید.

روش کار: در یک مطالعه ترکیبی توضیحی متوالی از نوع انتخاب شرکت کننده جمع آوری داده های کمی با استفاده از پرسشنامه ترجمه شده و روانسنجی شده، از بیماران سالمند بستری در بیمارستان های دولتی و تأمین اجتماعی شهر همدان ($n=230$) به روش پیمایش مقطعی و با استفاده از نمونه گیری طبقه بندی انجام گردید. میزان خودحمایتی بیمار سالمند در ارتباط با ایمنی و رابطه آن با ویژگی های دموگرافیک بیماران مورد سنجش قرار گرفت و بر مبنای آن بیماران مشارکت کننده در تحقیق کیفی شناسایی شدند. محتوای کیفی مصاحبه با بیماران ($n=12$) و بحث گروهی با پرستاران ($n=9$) و مصاحبه با یک پزشک با رویکرد تحلیل محتوای عرفی و با هدف تبیین خودحمایتی بیماران تحلیل شد و تلفیق یافته های کمی و کیفی به انجام رسید. تشکیل هیئت متخصصین با تکنیک دلفی و با استفاده از طرح یافته های تحقیق به تدوین راهبردهای عملی برای پرستاران و راهنمای بیماران سالمند منجر شد.

یافته ها: ترجمه و تطابق فرهنگی ابزار انجام شد. روائی ابزار به تأیید هیأت متخصصین رسید. انسجام درونی ابزار به روش آلفای کرونباخ تأیید شد. پایائی ابزار و زیر مقیاس های آن با استفاده از تحلیل ویلکاکسون تأیید شد. نتایج مقطعی نشان داد که شرکت کنندگان دارای میانگین سنی 69/8 سال و اکثریت مرد 51/7 درصد بودند. میانگین نمره خودحمایتی آنان 40/16 از نمره کل ۶۳ گزارش گردید. همچنین نتایج نشان داد که بین نمره خودحمایتی با سن، جنسیت، سطح تحصیلات، وضعیت تأهل، افراد هم خانه، شغل و محل زندگی رابطه معنی دار وجود دارد. در تحلیل محتوای کیفی ۷ درون مایه توانمندی های شناختی رفتاری، تقویت کننده های بیرونی، چالش ها و بازدارنده های فردی، چالش ها و بازدارنده های محیطی، پیش نیاز های تقویت خودحمایتی، نحوه تعامل با سالمندان توانمند و پیامدهای خودحمایتی در سالمندان بیمار استخراج گردید و ۲۷ راهبرد عملی برای پرستاران به منظور تقویت خودحمایتی بیماران سالمند در زمینه ایمنی و یک راهنمای خودحمایتی برای بیماران سالمند ارائه شد.

نتیجه گیری: در بین سالمندان بیمارگروه هایی از قبیل سالمندان با تحصیلات پایین تر، سن بالاتر، جنسیت زن و روستا نشین از خودحمایتی کمتری در زمینه ایمنی برخوردار بودند. آنان برای حمایت از خود در برابر مخاطرات ایمنی با چالش هائی چون کمبود آگاهی، کسب اطلاعات از منابع نادرست و عدم تقویت خودحمایتی توسط پزشکان و پرستاران مواجه می شدند و تلاش های آنان برای حمایت از خود بعضاً با واکنش های مثبت پزشکان و پرستاران همراه نبود.

توصیه می گردد اقدامات و مداخلات مؤثری جهت تقویت خودحمایتی در زمینه ایمنی بیماران سالمند به ویژه گروه های با خودحمایتی کمتر از قبیل سالمندان با تحصیلات پایین تر، سن بالاتر، جنسیت زن و روستا نشین طراحی و اجرا شود. پرستاران با توجه به اهمیتی که نقش آنان در تعامل با بیماران سالمند دارد، می توانند از طریق برقراری ارتباط، واکنش مثبت و حمایت عاطفی نسبت به جلب اعتماد بیماران اقدام نموده و با آموزش روش های کسب درست و به کارگیری اطلاعات و پرورش مهارت های تفکر نقادانه آنان را در حمایت از خود در برابر مخاطرات ایمنی تقویت کنند.

کلمات کلیدی: ایمنی بیمار؛ خودحمایتی؛ بیماران سالمند؛ تحقیق ترکیبی؛ پرستاری

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title:

Self-advocacy in Senior Patients: Introducing Practical Strategies to Improve Patient Safety

A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for

Doctor of Philosophy (PhD) Degree In Nursing

By:

Nasser Novinmehr

Supervisor:

Dr. Marzieh Hasanpour

Consultants:

Prof. Mahvash Salsali

Dr. Neda Mehrdad

Dr. Mostafa Qorbani

2019

Abstract

Introduction and Objective: Considering the challenges in elderly health promotion and the significance of elderly patients' self-advocacy in safety hazards reduction and their skill in gathering and utilizing health information to ensure their safety; we conducted a study to measure the older adult patients' self-advocacy **and** explain the perception of patients and health care providers about this and develop the relevant practical strategies for nurses and translate and test the psychometric properties of the Seniors Empowerment and Advocacy in Patient Safety (SEAPS) survey instrument for use with an Iranian population.

Method: a mixed method study with selection type sequential explanatory approach was done. Hospitalized patients within the ages of 60 and above in governmental and social security hospitals in Hamadan (n=230) were selected by stratified sampling method and were studied by using the valid evaluation instrument of older adult patients' self-advocacy in a cross-sectional study. We measured the older adult patients' self-advocacy and its relationship with the demographic variables and identify the participants of qualitative phase. The transcribed patient interviews (n=12), a nurses focus group discussion (n=9) and a physician interview were analyzed by conventional method of content analysis to explain the older adult patients' self-advocacy. Integration of the quantitative and qualitative findings was done. The practical strategies for nurses and an elderly patients' guide were developed using an expert panel by the Delphi method.

Results: The instrument was translated and culturally adapted. The instrument validity was approved by an expert panel. The internal consistency was confirmed by Cronbach alpha method. The instrument and its' subscales reliability was confirmed by Wilcoxon Test. The mean age was 69.8 and 51.7% were male. Self-advocacy score (mean =40.16 of 63) was observed to have a significant relationship with age, sex, education, marital status, occupation, cohabitants, and rural living. Seven main themes were extracted: cognitive-behavioral qualifications, intrapersonal challenges and inhibitors, external reinforcement agents, environmental challenges and inhibitors, reinforcement prerequisites, outcomes of self-advocacy, and interaction with empowered adults. 27 practical strategies were developed for nurses to reinforce the older adults' self-advocacy in patient safety. An elderly patients' guide were developed to teach them to be patient safety self-advocates.

Conclusion:

Special groups of the elderly patients such as those with lower education, higher age, females and rural patients had lower self-advocacy. They met some challenges in advocating themselves such as knowledge deficit, wrong sources of information and lack of reinforcement by the physicians and nurses.

Therefore, it is recommended to design and perform effective interventions in order to empower older adults' self-advocacy in patient safety, especially in older adults with lower education, higher age, women and rural patients. The nurses can reinforce the older adult patients' self-advocacy by stablishing a supportive communication and empowerment of patients in information seeking and critical thinking to be more successful patient safety self-advocates.

Key Words: Self-advocacy; Patient Safety; Older Adults; Mixed Method Study; Nursing